

ÅRSMELDING 2024

Bakketjønnhytta, januar 2024. Foto Sten-Rune Jensen

Innhold

Øvre Numedal statsallmenning	3
Øvre Numedal Fjellstyre 2024-2027	3
Hardangervidda Fjellopsyn	3
Aktivitet i 2024	3
Fjellstyrehytter	13
Villreinjakta	15
Småviltjakt	17
Fiske	18
Beite	19
Økonomi	20
Vedlegg: Saksoversikt 2024	22

Øvre Numedal statsallmenning

Øvre Numedal statsallmenning ligger i Nore og Uvdal kommune, i Viken fylke, og er om lag 411 km². Innbyggere i hele Rollag og Nore og Uvdal kommune samt Dagali og Søre Skurdalen i Hol har allmenningsrett i statsallmenningen. I tillegg til administrasjon av beite, jakt og fiske tilhører det 15 hytter og steinbuer.

Øvre Numedal Fjellstyre 2024-2027

Fast medlem	Personlig vara
Vebjørn Håvardrud	Åsne Helgeland Furuseth
Lars Ole Svendsen	Knut Heiberg
Jan Birger Nymoen	Gro Rudi
Nils Strømmen	Gunhild Lesteberg
Målfrid Toeneiet	Mangler
Kjell Kristiansen	Frøydis Hansen Aasen
Anders Eriksrud	Haldis Prestmoen

Fjellstyret ble konstituert på første fjellstyremøte i 2024. I 2023 ble det holdt til sammen 5 møter. Det ble behandlet til sammen 26 saker.

Styremedlem i Norges Fjellstyresamband: Vebjørn Håvardrud

Styremedlem i Fjellstyra på Hardangervidda: Vebjørn Håvardrud (*vara Lars Ole Svendsen*)

Vararepresentant i villreinutvalget: Anders Eriksrud

Slepestyret for Solheimstulen- Lågaros: Kjell Kristiansen

Fjellstyret informerer om vedtak på hjemmesiden www.hardangervidda-fjellstyra.no

Hardangervidda Fjelloppsyn

Hardangervidda fjelloppsyn (HF) er driftsapparatet til Fjellstyrene på Hardangervidda. Øvre Numedal fjellstyre får utført administrasjon og oppsyn via driftsselskapet. Arbeidet blitt utført av Sten-Rune Jensen.

Aktivitet i 2024

Fjellstyret har som tidligere år hatt en aktiv drift i 2024. Hytter og buer har et kontinuerlig vedlikeholdsbehov og vi har en stor kundegruppe av jeger og fiskere som skal håndteres. Det har vært lite eksterne saker til behandling, men mange prosesser knyttet til villrein og nasjonalparken.

Oversikt over fjellstyrets møter i 2024

Konstituerende møte 15.01.2024

Styremøte på Rødberg 20.02.2024

Styremøte på Rødberg 11.03.2024

Styremøte på Rødberg 29.10.2024

Styremøte i Veggli 17.12.2024

I tillegg til dette har fjellstyret deltatt på følgende møter:

Introkurs for nye fjellstyrer, Øystese i Hardanger 13-15.02.24

Vårmøte på Lampeland 12-13.04.2024

Presentasjon av ØNF for Arbeiderpartiet i Rollag. 03.06.2024

Jegerkafe Rødberg 11.06.2024

Kortutdeling Rødbergdagene 29.06.2024

Jegerkino på Rødberg 24.11.2024

Høstmøte på Rauland 29-30.11.2024

Mye tid brukes på rydding og renhold av fjellstyrets steinbuer og hytter. Dette blir stadig bedre, men fortsatt er det mange som ikke vasker seg ut av hyttene. En del tid blir brukt vinterstid på rydding og vask/ støvsuging. Spesielt kjøkken må vaskes og laken blir skitne av møkkete klær og hunder som ligger i sengene. Hunder skal ligge på gulvet og ikke i senger og sofa!

De fleste av brukerne våre har blitt flinke til å ta med seg søppel hjem, men husk at også tomgods skal hjem. Ikke sett dette igjen på hytta. En annen utfordring vi har er at folk brenner søppel i vedovnene. Brennbart materiale som papir er greit men plastikk, turmatposer og hermetikk skal ikke brennes i ovnen! Fjellstyret er i gang med å fjerne søppelkassene som står ved hytter og steinbuene slik at man tvinger folk til å ta med søppel hjem, dette ser ut til å ha en god effekt.

Fjellstyret har de siste årene hatt god økonomi, men økene utgifter medfører mindre overskudd. Med fjellstyret prioriterer hyttene og fasilitetene vi har. En viktig del av dette er arbeid med en vedlikeholdsplan og gradvis oppgradering av hyttene. Senger, kjøkkenutstyr, overflater etc. vedovner og brannsikkerhet er en selvfølge og er en viktig del av årlig tilsyn. Hyttene med propan oppgraderes med propanalarm av hensyn til sikkerhet.

Fjellstyret har av hensyn til villrein holdt hyttene vinterstengt, dette har medført en betydelig reduksjon i ved og gassforbruk. Bruk av hytter i fjellet vinterstid medfører økt forbruk og behov for transport. Dette ser vi positive resultater på nå på utgifter og forbruk, men det gir videre en nedgang i leieinntekter.

Fjellstyrets jegerkafeer har vist seg å være populære. Arrangementene viser seg å skape en viktig møteplass og er en tradisjonsbærer som vi håper å kunne tilby videre i fremtiden. Fjellstyret ble invitert til arbeiderpartiet i Rollag sitt møte den 03.06.24. Det er mange innenbygdsboende som ikke er kjent med fjellstyret og vår forvaltning av våre retter i fjellet. Politiske møter anses som en viktig arena for dette informasjonsarbeidet fremover.

Fjellstyret videreførte villreinkortutdeling på Rødbergdagene og dette har vist seg å fungere svært godt. De aller fleste kortene blir hentet og dette har vært en viktig arena for å treffe jegerne.

Noen bilder fra årets aktiviteter og gjøremål:

Det er viktig med et jevnt tilsyn og sjekk på hyttene. Mange glemmer å stenge ventilene og lukke skoddene på hyttene dessverre. Dette kan medføre fuktskader og knuste vinduer.

Det ble transportert ut flere båtvrak i løpet av vinteren. Fjellstyret har vært med i et pilotprosjekt i regi av Handelens Miljøfond hvor målet er å rydde plast i fjellet med

fokus på gamle båter. Totalt ble det transportert ut 4 båtvrak, i tillegg ble det ryddet annet søppel og gamle leirplasser langs slepa.

Disse bildene er fra Langebu, her ble vi tipset om en plass hvor det var lagret fiskeutstyr og ved. Plassen ble ryddet av Fjelloppsynet og fraktet ut i samband med et transportoppdrag på Eidfjord statsallmenning.

Årlig brannvernsjekk på fjellstyrets hytter er viktig å følge, selv om det krever mye arbeid med spaden for å komme seg inn. Her bilde fra brannvernkontroll på Kolvelægeret vinteren 2024.

De aller fleste steinbuene til fjellstyret er ikke egnet til vinterovernatting. Selv om hyttene er vinterstengte er det enkelte personer som overnatter på de åpne buene. Det var en episode på Vegarhovdlægeret i vinter hvor en person ble sittende fast

inne i hytta grunnet gjenføyket dør. Resultatet ble at personen måtte hugge seg ut gjennom døren med øks.

Ny dør på plass, april 2024.

Ny ytterdør på Kolven.

Bilde fra fjellstyrets Jegerkafe i juni. Birdlife Telemark ved Kjell Bitustøyl holdt et flott foredrag om fuglelivet på Hardangervidda. I tillegg til gode bilder og opplæring i artskunnskap inneholdt foredraget et alvorselement omkring bortfall av arter lokalt.

Villrein og villreinjakta er og blir en bærebjelke i fjellstyrets arbeid. Tradisjonstro hadde fjellstyret stand på Rødbergdagene med utdeling av villreinkort.

Jegerkafeen på høsten ble kjørt i litt alternativt opplegg i år. I samarbeid med Rødberg Kino fikk vi til en spesialvisning av filmen «Skal hilse fra naturen» og besøk av naturfotograf og regissør Asgeir Helgestad.

Fjellstyrehytter

Øvre Numedal fjellstyre har 6 hytter og 9 steinbuer i statsallmenningen.

Fjellstyrehytter:

- Jegerbu
- Vegarhovdhytta

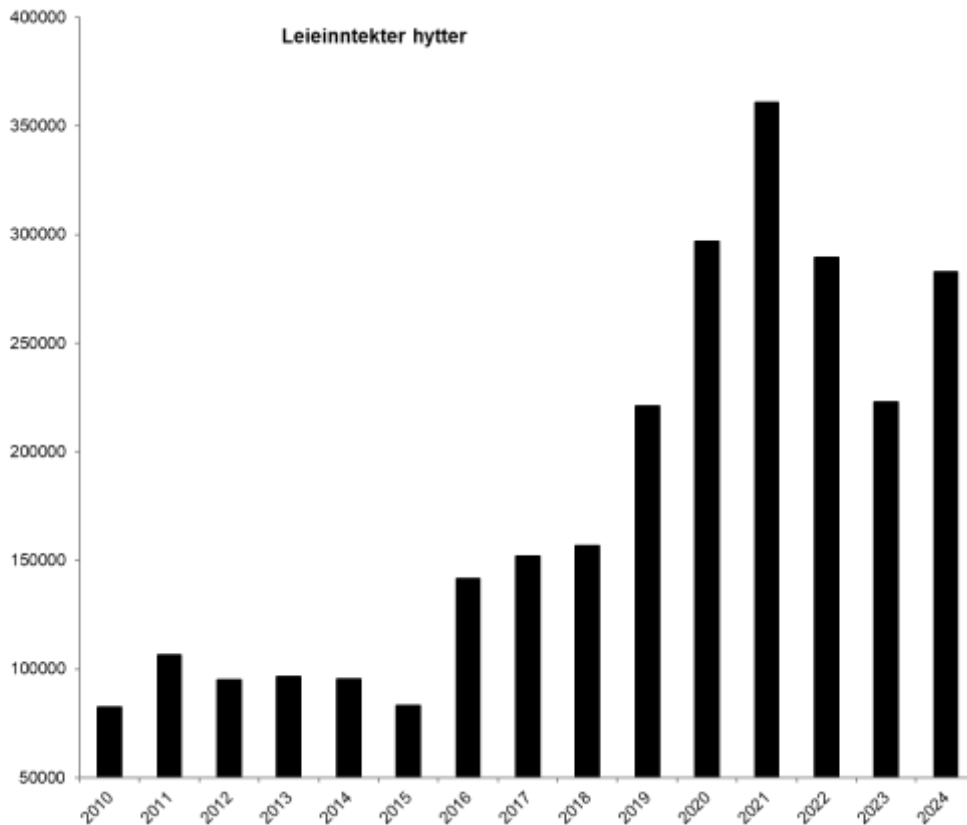
- Bakketjønnhytta
- Ribbohæ
- Kolven
- Grønenuten

Steinbuer:

- Muran
- Bakkehytta
- Vegarhovdlægeret
- Råstugu
- Elsjålægeret
- Knutsbu
- Kolvelægeret
- Skyttarbulægeret
- Seltjønnslægeret

Hyttene ble i 2024 lå ute på inatur for bestilling. Innenbygds kunne forhåndsbestille hyttene i fiskesesongen. I villreinjakta stod hyttene tilgjengelige for alle bruksberettiga villreinjegere og fiskere. I småviltjakta ble det lagt opp til søknad og tildeling som jaktpakke på de fleste hyttene med unntak av Vegarhovdhytta. På de andre hyttene ble det avholdt sengeplasser til innenbygds i denne perioden. Alle hyttene er utstyrt med nøkkelboks og de som skal leie får tilsendt kode. Fjellstyret har hatt en oppgang i omsetning på hyttene i år sammenlignet med fjoråret dette sett i sammenheng med økt omsetning på småvilt.

For 2024 hadde vi en utleie på til sammen kr 282 851 mot kr 223 020,- i 2023, i tillegg hadde vi utleie på kr 33 786 mot kr 22 108,- i 2023 på steinbuene. Økningen i omsetning på steinbuer i all hovedsak knyttet til nytt utleiesystem på Knutsbu(inatur.no).

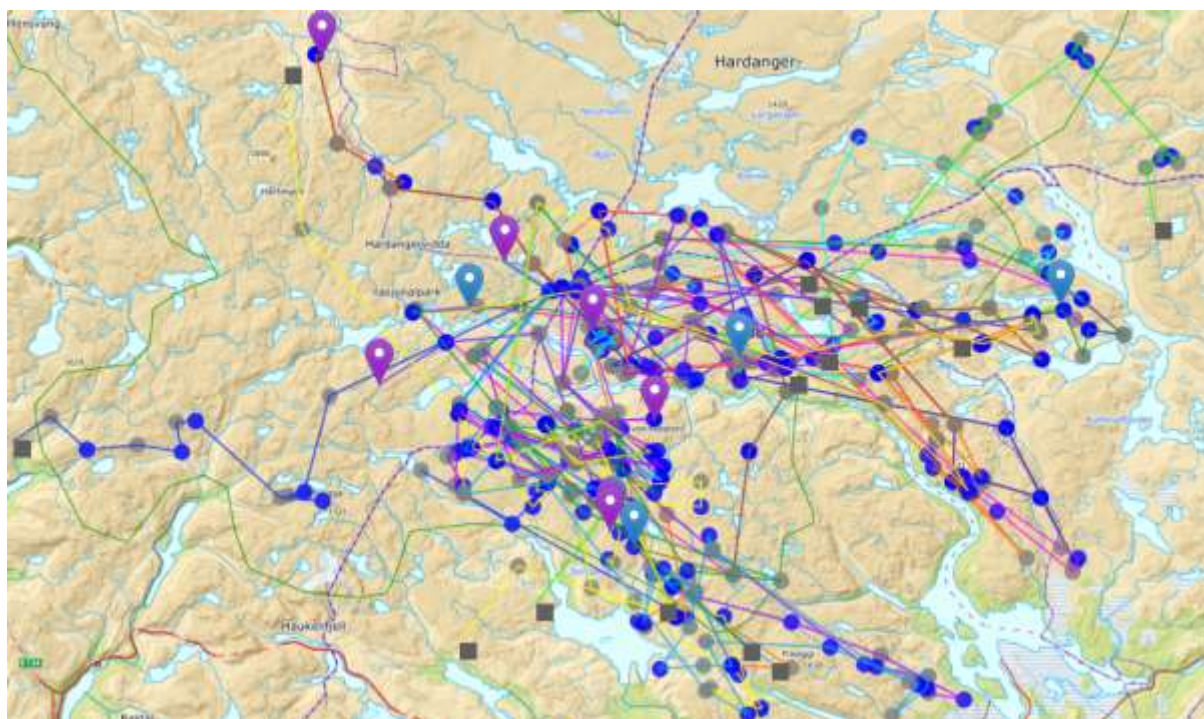
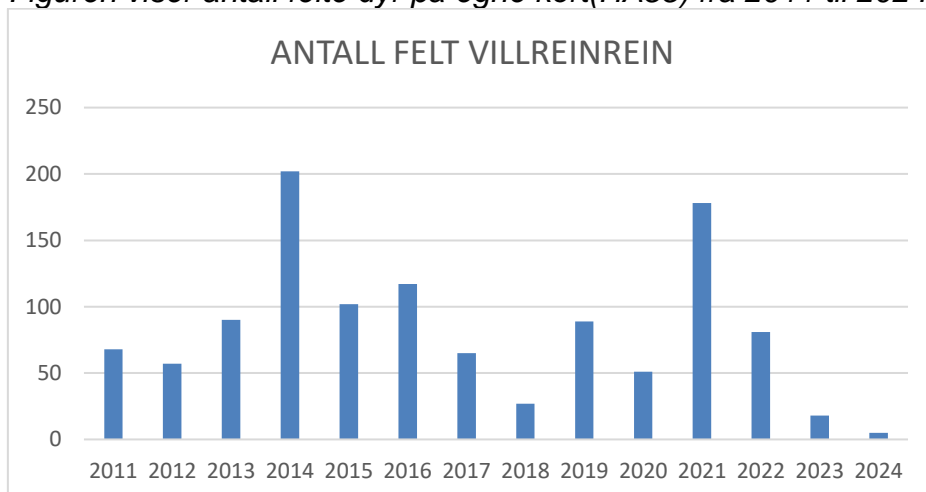
Villreinjakta

Villreinkvota på Hardangervidda var på 3500 voksen bukk i 2024. Jakttiden var fra 20.08 til 22.09.

Årets villreinjakt har vært preget av lite nordlig og østlig vind noe som ikke har gitt dyr på vår del av vidda over tid i jakta. Noe av det samme som skjedde i 2023. Det var litt dyr innom statsallmenningen i starten av jakta men lite storbukk i flokkene i starten gjorde at jakta ble utfordrende. I tabellen under er fellingsresultatet angitt. Grunnet samjaksavtalene med Ulvik SA og Landbrukssekskapet er det som er felt og skåret kort på holdt utenfor ØNF sine egne resultat.

	ØNF	Ulvik	Landbrukssekskapet	SUM
2016				
2017				67
2018				26
2019				89
2020	51	4	8	63
2021	178	15	20	213
2022	81	7	2	90
2023	18	5	4	27
2024	5	0	1	6

Figuren viser antall felte dyr på egne kort(HA55) fra 2011 til 2024.

Utklipp fra *Dyreposisjoner.no* som viser bevegelsene på alle merka individ gjennom jakta(20.08->22.09)

Som resultatene viser har været og trekk på dyra stor betydning for felling på vårt areal. Som dyreposisjonene viser er det lite plott av merka dyr på allmenningen. Av de merka dyrene ser man at det har vært dyr på allmenningen 20-21.08, 26.8, 30.8-01.09 og i perioden 11.09-13.09. Forøvrig kan det se ut til å ha vært en jevn fordeling av merka dyr på begge sider av Kvennavassdraget gjennom jakta.

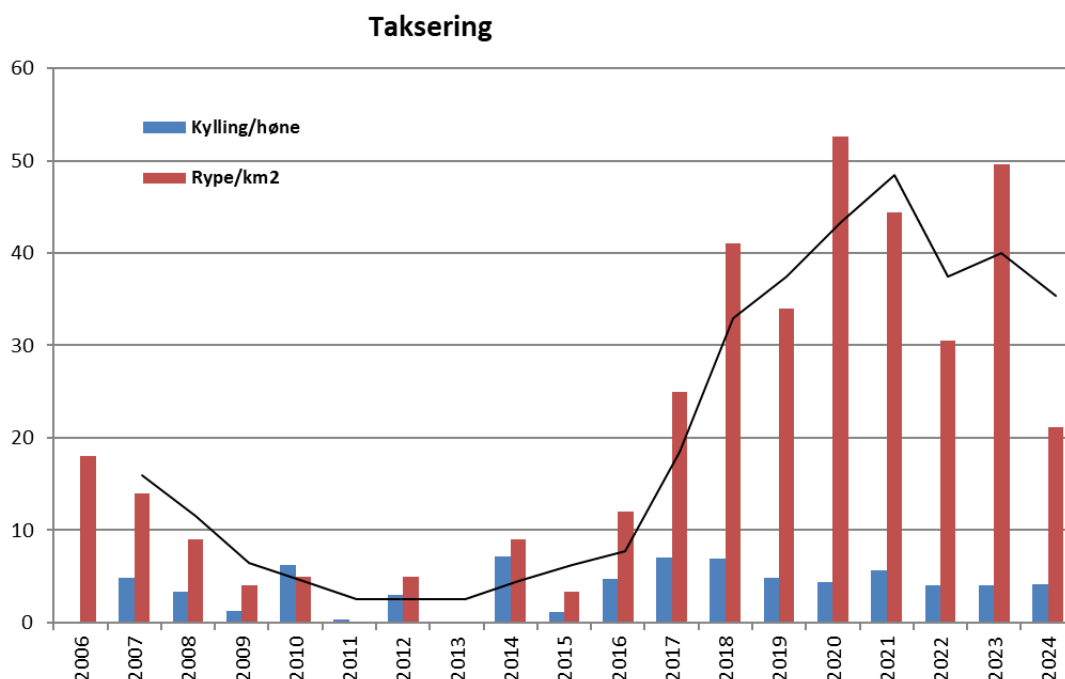
De jegerne som får tildelt kort har en jobb å gjøre med å sørge for at fellingsløyvene blir returnert innen fastsatt tid. Her er det fortsatt rot blant enkelte jegere. Det er viktig at kortene kommer inn for videre rapportering. Det er videre viktig at alle fører fellingene digitalt i hjorteviltregisteret eller via appen sett og skutt.

Fjellstyret hadde totalt 143 innenbygdssøkere mot 177 i fjor. Alle innenbygds fikk etter retildeling tilbud om kort og 110 tok ut kort mot 121 i 2023. Det var 473 utenbygdssøkere mot 399 i 2023, 5 utenbygds fikk kort. Netto omsetting på villreinkort var kr 392 400 i 2024.

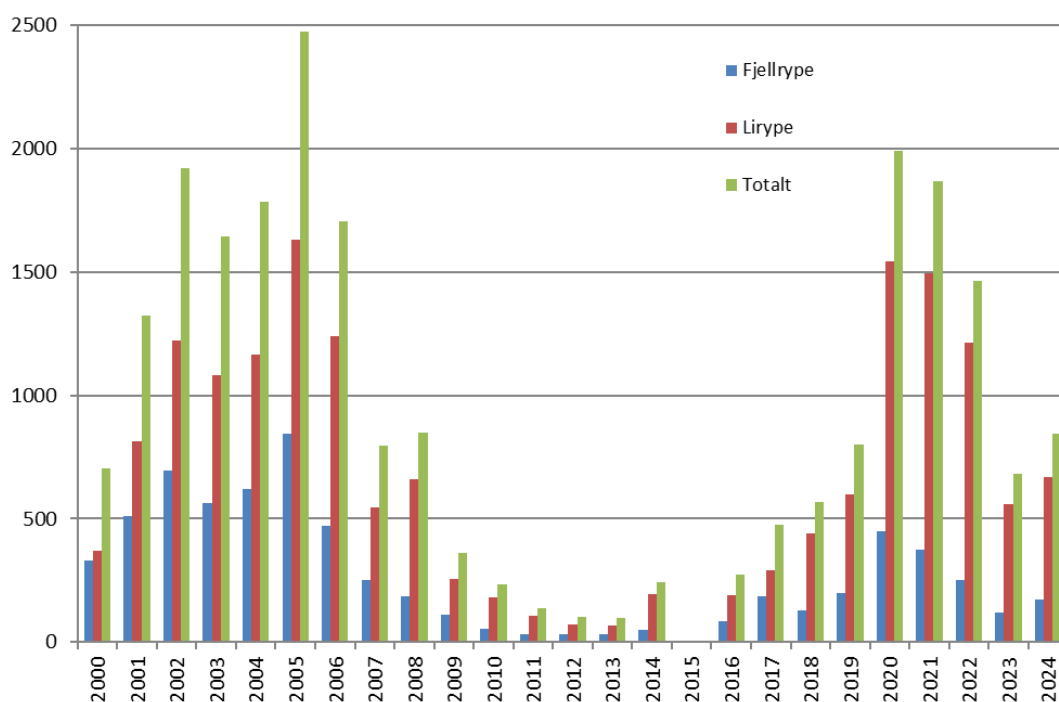
Småviltjakt

Når det gjelder småviltjakta så viste resultatene fra takseringene en liten nedgang fra 2023. Fjellstyret holdt derfor igjen og solgte et svært begrenset antall kort i tildelingen før sommerferien. Etter jakta startet i september fikk vi gode tilbakemeldinger på observasjon av fugl på jaktfelt 1 og 2 på nordsiden av Lågenvassdraget og ut fra det åpnet vi for et lite antall dags- og ukeskort (pr uke) på de to feltene fra 05.10 og ut november.

Med over 20 ryper/ km² siden 2017 har fjellstyret hatt en robust stamme som har gitt et godt høstningsmessig overskudd. Spesielt i de østre deler av allmenningen. Det har vært litt variable tilbakemeldinger men, generelt har fjellstyret fått gode tilbakemeldinger fra jegerne på årets jaktbare bestand. Årets fellingstall er å anse som «normal» lav men dette var forventet ut fra antall solgte kort og forventet variabel bestand.

Det ble totalt felt 173 fjellryper og 670 liryper i 2024. Det ble felt 843 ryper mot 680 ryper i 2023. Det ble nedlagt 1019 jaktdøgn noe som medfører en felling på 0,83 rype/ jaktdag. Forholdstallet i 2023 var på 0,83 rype/ jaktdag. Det er oppgitt fangst på 539 av totalt 1019 jaktdøgn.

Antall felte ryper fra år 2000-2024

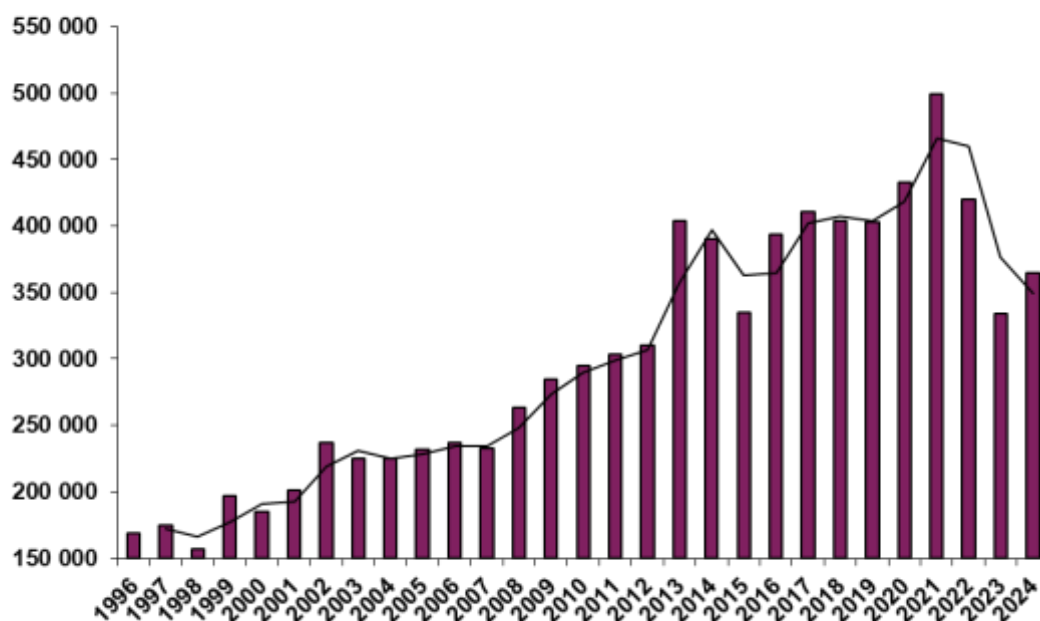
Fjellstyret solgte småviltjakt for kr 602 180,- i år mot kr 463 480,- i 2023.

Fiske

Fjellstyret har siden 1993 hatt fellesfiskekort sammen med Buskerud Landbruksselskap, Cappelen, Dagali fiskeforening og Opdal Renkompani. Kortene selges via nettstedet www.inatur.no og flere lokale butikker og bedrifter. Fortjenesten fordeles med 46,3 % til ØNF, Dagali Fiskeforening 32,5 %, Buskerud Landbruksselskap 8,4 %, Opdal Renkompani 6,9 % og Cappelen 5,9 %. Prisene var ifjor fra 110 kr (dagskort) til 790 kr for sesong. I tillegg gir vi tilbud om et familiekort (ektepar, samboerpar og enslige med barn under 20 år) som koster fra 190 kr for enkeltdager til 1090 kr for hel sesong.

Det ble solgt fiskekort for totalt kr 365 120,- i 2024. Dette er en liten økning i forhold til 2022. Men en trolig årsak er dårlig vær i slutten av juli og deler av august. Godt sommervær gjør at flere reiser på fisketur og dette gir av erfaring utslag på omsetningen og salget.

Omsetning fellesfiskekort

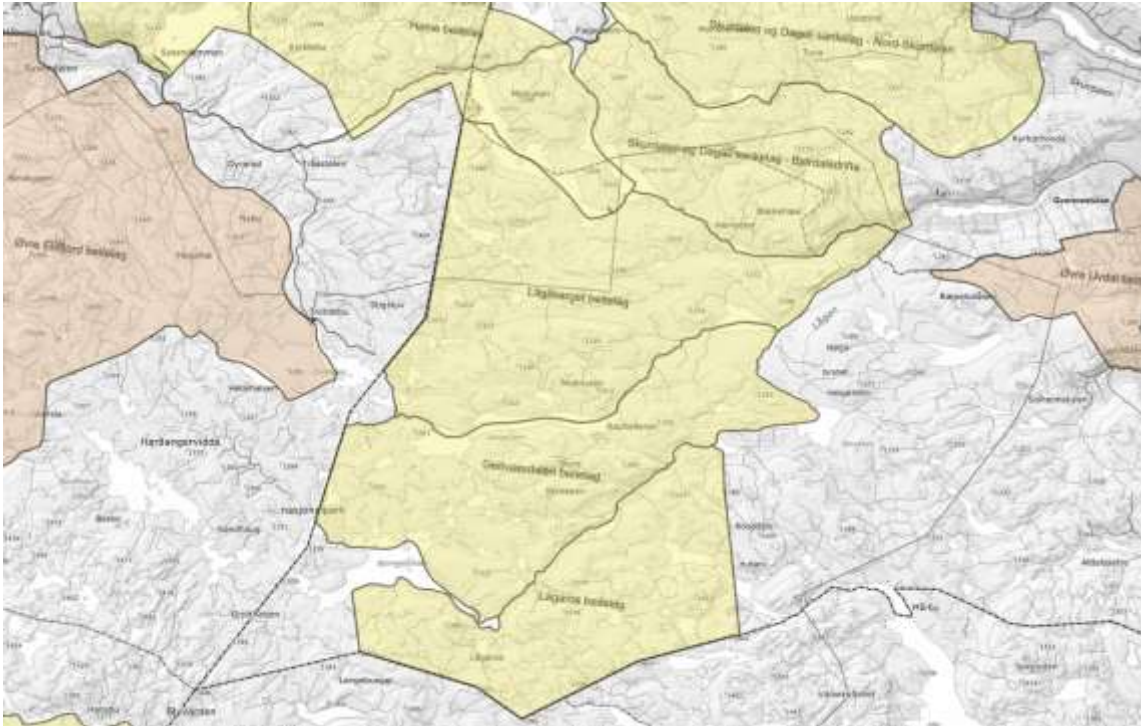

I tillegg til dette selger fjellstyret garnfiske til innenbygdsboende. Kortene selges via inatur.no. Fjellstyret solgte garnfiske for kr 17 400 mot 15 900,- i 2023.

Rapporteringsprosenten på garnfiske er oppadgående. Men det er nok mange som glemmer dette og det kreves aktiv purring for å få inn tallgrunnlag på fangst dessverre. Dette er en viktig del av forvaltningen der man kan holde kontroll på uttak og status på de vannene som blir fisket, og ikke fisket. I 2024 er det innrapportert 512 mot 626 garndøgn og 274 kg mot 624 garndøgn og 414kg i 2023. Her kan det være mangler og vi jobber aktivt videre med å bevisstgjøre garnfiskerne på viktigheten av å innrapportere fangst og fiskeinnsatsen. Samtidig er det stor sannsynlighet for at hovedmengden fisk blir fisket på stang både i allmenningsvannene og i elvene innenfor statsallmenningen. Det totale uttaket vil derfor ikke være kjent.

Beite

Statsallmenningen er delt opp i flere beiteområder. Det har vært aktiv beitebruk på alle beiteområdene også i 2024.

Beitelagskart hentet fra Kilden.no

Bjordalsdrifta beitelag har arealet nord for Heinelva og har rapportert følgende for 2023: 1524 sau i beiteområdet med et tap på 5 voksne og 34 lam. Lågliberget beitelag har følgende del av statsallmenningen: *Nord for Langesjøen og med Øvre Numedal statsallmenningens grenser i vest, nord og øst som øvrige begrensninger*. De har rapportert følgende: 1909 sau på beite hvorav 391 er utenbygdssau. Det er meldt om tap på 26 voksne og 46 lam. Lågaros beitelag: *Langs sydsiden av Lågenvassdraget i nord, til og med Elsjødalen i vest, Telemarks fylkesgrense i syd og tilstøtende private fjellterreng i øst*. Beitelaget har rapportert følgende: 282 sau totalt hvorav 124 er utenbygdssau. Tap på 1 voksen og 6 lam. Nytt av året er at beitelagskontrakter med Geitvassdalen og Halne beitelag er på plass. Geitvassdalen har totalt 1137 sau på beite med et tap på 9 voksne og 37 lam. Halne beitelag har av totalt 983 sau hatt 480 på sørsiden av Rv7.

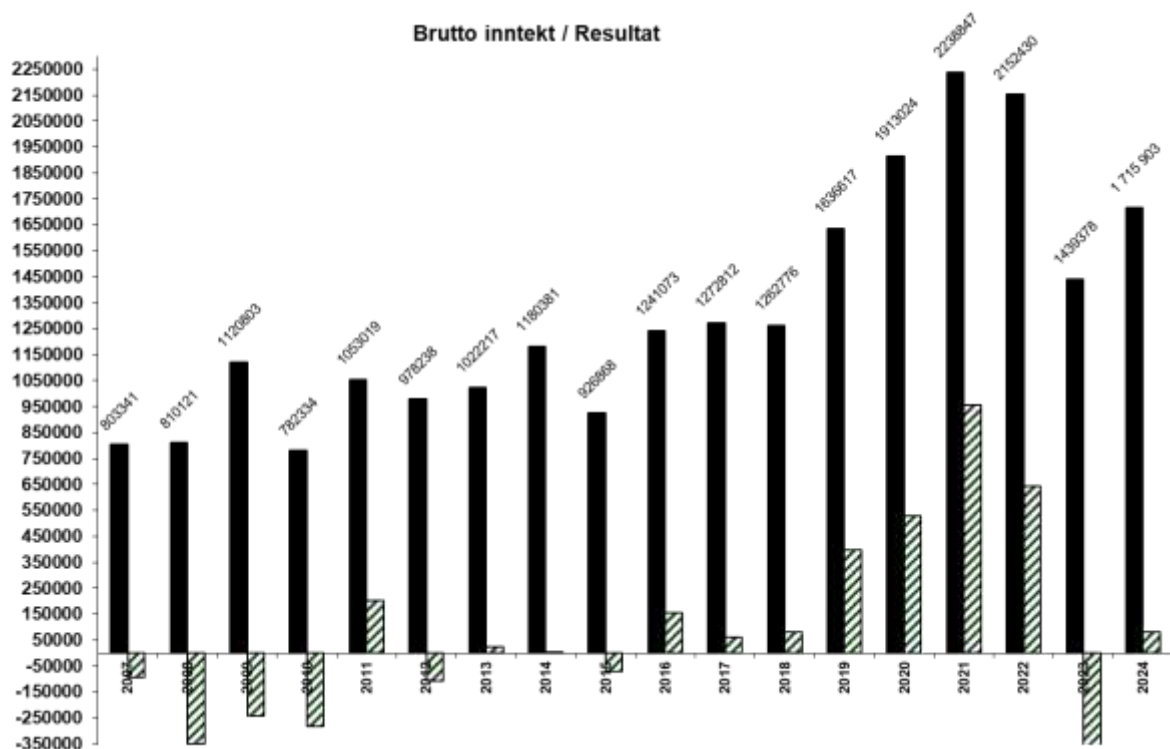
Dette gir totalt 5332 sauer på beite i sesongen. Samlet er det registrert et tap på 41 voksne og 123 lam.

Økonomi

Fjellstyret hadde i 2024 en samlet omsetning på kr 1 715 903,-. Utgiftene var på kr 1 634 875,-, dette ga et samlet driftsoverskudd på kr 81 028,-.

Fjellstyret har hatt en økning i inntektene de siste årene med tilhørende gode driftsresultat, 2023 ble det et resultat med underskudd. For 2024 ble resultatet nært balanse selv om inntekter og utgifter endte litt over budsjett. Det er viktig å ha en god egenkapital for å kunne imøtekomme eventuelle og nødvendige utgifter knyttet til bygningsmasse som fjellstyret forvalter. Videre ser man at prisveksten i også påvirker fjellstyrets økonomi, inntektene er relativt stabile jfr. Fjellstyrenes prisregulering satt i

forskrift. Det blir viktigere og viktigere for fjellstyret fremover å hente inn midler til prosjekter og tiltak fra eksterne aktører i årene som kommer. Særlig gjelder dette bygningsmessige tiltak på fjellstyrets hytter. Grunneierfondet skal være vår egen mulighet til nettopp slike tiltak i statsallmenningene, men realiteten er at fjellstyret får ofte svært lite støtte til mindre arbeider og utgifter. Søknadsprosesser og oppfølging av slike ordninger krever mer og mer innsats administrativt, men kan over tid gi positiv og viktig bidrag til økonomien.

Vedlegg: Saksoversikt 2024

Sak 01/24: Valg av leder, nestleder og utvalg

Sak 02/24: Fullmaktsoversikt for tilsatte i Fjellstyrene på Hardangervidda AS

Sak 03/24: Eventuelt

Sak 04/24: Meldinger

Sak 05/24: Supplerende valg

Sak 06/24: Godtgjøring til styret

Sak 07/24: Beiteavtaler 2024-2027.

Sak 08/24: Høring villreinkvote 2024

Sak 09/24: Søknad om tillatelse til motorferdsel

Sak 10/24: Regnskap 2023

Sak 11/24: Årsmelding 2023

Sak 12/24: Budsjett 2024

Sak 13/24: Møteplan 2024

Sak 14/24: Eventuelt

Sak 15/24: Meldinger

Sak 16/24: Priser 2024- jakt og fiske og hytteutleie

Sak 17/24: Villreinjakta 2024

Sak 18/24: Elgjakta 2024

Sak 19/24: Småviltjakta 2024

Sak 20/24: Hytteutleie 2024

Sak 21/24: Eventuelt

Sak 22/24: Meldinger

Sak 23/24: Status økonomi

Sak 24/24: Evaluering småvilt og villreinjakta

Sak 25/24: Eventuelt

Sak 26/24: Revisjon av fjellstyrets regnskap